

БУРЯД УНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИН БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРХУУДАЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетнай 1921 оной декабрин 21-нээ гарана

№ 102 (15425)

1980 оной майн 1, четверг

Сэн 2 мүнгэн.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ БА БУУ ЗЭБСЭГҮҮДЭЙ ХУРЯАХЫН ТҮЛӨӨ ЕВРОПЫН ОРОНУУДАЙ АРАДУУДА КОРМУНИСТНУУДАЙ ХАНДААН УРЯА

Буу зэбсэг бүтээн гаргалгыг хүжэрон дээрэлгэ бидэй ханаа зооноо, зүрх сэдхэл хүдэлгэнэ.

Нэримжэтэй байхдаа, таа-над, Европын оронудай арадууд зүб юумэ хэнэлтэ.

Олон хүн зоной ажалууд тгүбидэ буу зэбсэг эхэр бүтээн гаргалга манай бүтэнэй хүн зандаа горитой аюул тохёолдууна. Европын бүхь арадууд ба наинудай үдэр бүрин хэрэгжмэ-лээ, ердэйн хүжэтлөө ямар ехэ мүнгэ зөөрин т-нагадан абтана байнын таанад мүн ээ мэдэнэ х-юмта. «Хүйтэн дайны» үе-ыс нэрлэхэ таларуу хүлээл үедэ юуулардаан сэргэ дай хүжэрөөлгын кампани эб найрамдалай, шахардуу бай-далуудуудын хэрэгтэ нэр-гэ нэгэндэ этигэн найдал-ла, уласоорондын харилсаа холбоондо ямар айнабтар ехэ хоро хүржээ байнын хара-на ха юмта.

Тинбэ лабаше, Европын түбэй хубила ядэрна шэнэ түхэлэй буу зэбсэгүүд тод-ходгон табигдахаар хараа-лдана: шахардуу байдал буларуулгын аша үрөс усад-хаа гэжэн шэнэ нэгдэл-нүүд гаргалгана; хөөрөлдө-нүүд үнгэрэхэ, экономиче-ска, соёлтой, спортын, хүн зоной холбоо барисаа тоо-тоох талар баталагдан аб-тан хэлсэнүүд буруу хүр-гэдэнэ.

Эб найрамдалай, бата х-ни барисаанай ба харилсаа холбооны ёстойл үнэ сн-гыс мэдэрхэ арга боломж-ноо гүлөө манай түбин а-радууд ехэ хойхондо оро-хо баатай болоно энэ. Эб найрамдал гэшээ хүнэй тү-бхын түрүүшын эрхэндэ нэгэн, хүнэй аша тунада тон хэрэгтэй юумэн гэжэ улам найнаар мэдэрхэ ябадалтай гитлеризмые ханна бата со-

хижо туйлагдана илалтын 35 жэлэй ой ехэ туна хүр-гэхэ байна. Энэ аюулта ябуулахаа уламжалан, бидэ бутлада, Европын оронудай нэгэндэ байдалаа зохён байгуула-хайн, бүхь юумээ алажа болохо байнаба. Бумб-сэг дэлхэйн энэ районие үгэ хээ ушарые усадан байгуула. Тэрэнэй хүн зо-ной ба экономическа ехэ хүсэ шадан бүхь хүн түрэлтэндэ шуухала хэрэг-тэй. Дэлхэйн зоной ба-ялга болохо байгаалин ба түрхэтэ үнэтэ зүйнүүдые арчаалан хамгаалай.

Хэньше байгаа наа, Евро-подо хаанаше ажалуу наа, бидэ тохёолдоон асуу-далнуудые имгалат хөөрөл-дөнүүдэй ашаар шиндхэе шадха байнаба; бүхь хү-рэнүүд ба арадуудта адли түгшэ, лаб хангадана аюул-тэй байдал олгохо эрилтэ-нүүдэ харюусама, буу зэб-сэгүүдые, зэбсэгтэ хүсэнүү-дые хороолгооно, буу зэбс-эгүүдые хурхаа хэрэгтэ ура-гша дабылалгаа амжалта туйлажа шадха байнаба.

Энэ үг зорилго туйлахын ту-ла шуухала хэрэгтэй хүс-энүүд бии.

Бидэ, коммунистууд, эб найрамдалай түлөө тэмсэн-дэ, буу зэбсэгүүдые хурха-лыс, арадуудай хоорондо харилсаа холбоо, хани барисаа тогтоохые хүсэнэбди. Тинб-э нээ бидэ ингэхэ хөлэнэбди: эб найрамдал — манай хам-тын хэрэг мүн, биднэй хам-тын тэмсэл энэ хэрэгтэй илан мандагыс хангаха аргатай.

Тинмэбээ: — адли түгшэ эрхэ бай-далда, аюулгүй адли байдала дундуур зайла хэрэгжээ рактэнүүд тухай асууд-лаар ашаг үрэ ехэтэй хөө-рөлдөнүүдые үнгэрэхын ту-ла американ шэнэ ра-кетэнүүдые бүтээжэ, Евро-по

до тодхон табиха тухай НАТО-тай шиндхөөрөнүүдэ болуула, гү, али эдэ шинд-хөөрү бэлдүүлгые олгооно; — ОСВ-2 догоруе дара тургөөр ээслэн баталха, ста-тегическэ буу зэбсэгүүдые саашадан хороохо тухай хөөрлөөр үргэлжүүлхэ яба-дал хамтаар туйлаха; — Венэдэй хөөрөлдөнүүд-тэ эрид шувт ажилтанууд-ыс туйлахын түлөө, зэбсэг-тэ хүсэнүүд болон буу зэб-сэгүүдые хороохын түлөө тэм-сэхэ, энэ талаар шугуулга-дээн, тэрэ тоодо манай тү-бидэ ядэрна буу зэбсэггүй зононуудэ байгуулаха гэжэн бүхь хэмжээнүүдые дэмж-эхэ;

— Европодохи аюулгүй бай-далай ба харилсаа холбоо-ной асуудалаар Мадридта-хи уулзалгыс 1980 ондо зар-лялын түлөө хамтаар тэм-сэхэ; Хельсинкидхи зүблө-нэй Түгэсхэлэй актин бүхь дүримүүдые, тусхайлбал, хө-морого зүршлээдөөе политиче-скэ аргаар буларуулыс бөөжүүлгэдэ бүхь түрэнүүдэй амжалта туйлаха зорилго урдаа табихаба;

— сэргээй шахардуу бай-дал буларуула, буу зэбсэг-үүдые хурхаа талар нитэ Европын конференцие Варшава зарлахын түлөө тэмсэхэ;

— буу зэбсэгүүдые хурхаа талар ООН-ой тусхай сес-син шиндхөөрнүүдыее б-хь доо дээрнэ бэлдүүлхэ эрил-тэ табиха;

— эдэ бүгэдэнөө сүлөөрөн мүнгэ зөөрин, ямаршье бү-лэгдэдэ хабаадаггүй оро-нуудай дурдханаа н-эй б-о о р, хүжэлтэ дэб-жэлтэдэ, үлэсхэлэн хошон байдалые усадхалгатай тэм-сэлэ зориулаха. Эдэ бү-гэдэ бүхь хүн түрэлтэнэй аша тулада харюусаха бай-на.

Унэхөөрөөшье, мүнөө үедэ буу зэбсэгүүдые хурлахын түлөө тэмсэл хадаа эгээл шуухала асуудал болон.

Эб найрамдалай ба буу зэбсэгүүдые хурлахын түлөө тэмсэл тухай хөөрөлдөнэй гарахада, бидэ, Европын бү-хь оронудай коммунист-нууд, али бүхь хөөрөлдөн-үүдые, хамтын али бүхь ябуулануудые хэцээр бэл-лэнэбди. Иимэ зорилготойгоор эб найрамдалаа дуртай бү-хь хүсэнүүдэй нэгдэхые хүс-энэбди. Ямаршье үндгээ янамай, ямаршье хараа б-олдолтой, ямаршье буудал бай-далтай байбал, таанадта бул-танданай — коммунист-нуудта, социалистуудта, соци-ал-демократуудта, христия-нуудта, бусад элбэе шанан мүргэлтэй хүнүүдтэ — ингэжэ хэлэнэ гү.

«Эб найрамдал — манай хамтаара туйлаха хэрэг мүн».

Энэ уулзалгада суларха-даа, үргэн ехэ харилсаа хол-бооной тогтоогдохо, эгээл үргэн хөөрөлдөнэй үнгэр-гэдэхэ арга олгоон хүсхэл элбхи гаргахые оролдохо байн тухайдаа мэдүүлгэ-бди. Шахардуу байдал бу-ларуулгын политика үргэл-жүүлхын, манай түбидэ буу зэбсэгүүдые хороохын аша тула Мадридта болохо уул-залгын урда тээ Европын бү-хь хүсэнүүдэй наамжунууд-ы хэлсэхын тула али бү-хь зүбшлөлгын хөөрөлдө-нүүдые үнгэрэхөөр бэлэн-бди.

Бата нэгдэлэй байхалда, хүжэлтэ дэбжалтын, зол жаргалтай ба эб найрамдалай хэрэг илхал.

Гэрэл үгжэ мушхара, Дүли байн хүтэлүүд Дууэн нэрэд тухашар, Байгал Амар хүртэр Бар хубишье нэтэр Булад зайа үлэхээ Түлэ зоний түлгээхэ Түлэ тайга соогур Түман галууд яларна. Шлуун ханданууд доогур Шугам тонилэ матарна. Атласаа алэста эршэтэй, Асаринаа асаря хүсэтэй Совет арадтай соло Союстоно алар холо, Аша тунагай ажалан, Ажаууха тон амгалан — Ариун хүсэлтай шэмэллэнэ, Сарюун хабараар сэсэглэнэ. Найдан хүлээтэй саг, Найдан жэлэй сасаа — Дорюун май, шамдаа Дору дохин байнаба даа. Энхэ табынай зүлгэ Мунхэ сэсэг тариха Элдэн дэлхэйн манлайда Эбэй тууудые бариха Арадууд ханалан.

Г. ДАШАБЫЛОВ

МАЙ, ДОХИНОБ ШАМДАА

Малагар улаан наран Марьянаба гарба энэбхилэн, Май, шамайем шаран, Магнайеш жэгнөө эрхэлүүлэн, Дуулан тэнюун талаар Дуугаа дуулан алхалба гүш? Сэбэр тунгалаг даа агаар — Сэожыме нэргээн жаргаба гүш? Сэсэгүүдэй багтааа хулэгыш, Салгээ нэбшээгээр үлэгыш. Ургинуудай сэнкхир дэльбэ Урматан зохидоор альбэ! Урхан хара нюдыем Унатуулан хуеын харгуулыш. Хун сагаан хонидем Хурьлан тууза адуулыш. Алтан тараянй урныс Арьян талдаан шэнгээхэн, Ногоон хибсэ эулгыс Тогоон нугадан дэлгээхэн, Бүхь олон хэрэгүүдем Бүрнхэн мүнөө харабан, Уран хонгөө шүлгүүдыем Дуран соогоо шагнанан Галбархы үлэгтэй саг, Байхан жэлэй сасаа — Дорюун май, шамдаа Дору дохин байнаба даа. Хулгүү ехэ хотонууд, Хундэй сэхэ гудамжанууд Улаан туугар далбана, Дулаан шамайе даллана, ГЭС — эээлэтэй мурэнүүд Гэрэл үгжэ мушхара, Дүли байн хүтэлүүд Дууэн нэрэд тухашар, Байгал Амар хүртэр Бар хубишье нэтэр Булад зайа үлэхээ Түлэ зоний түлгээхэ Түлэ тайга соогур Түман галууд яларна. Шлуун ханданууд доогур Шугам тонилэ матарна. Атласаа алэста эршэтэй, Асаринаа асаря хүсэтэй Совет арадтай соло Союстоно алар холо, Аша тунагай ажалан, Ажаууха тон амгалан — Ариун хүсэлтай шэмэллэнэ, Сарюун хабараар сэсэглэнэ.

Найдан хүлээтэй саг, Найдан жэлэй сасаа — Дорюун май, шамдаа Дору дохин байнаба даа. Энхэ табынай зүлгэ Мунхэ сэсэг тариха Элдэн дэлхэйн манлайда Эбэй тууудые бариха Арадууд ханалан. Нэгдэнхэй, Амгалан жагсаал татана, Дай сарахар шийдэнхэй, Май, шамая утугана, Бүмбэрэг энэ Газарнай Бүмбэгэ бэшэл — үдгымнай. Аюул галгаа нэргүүлэ Агуу эрхюонгой ехэ, Ханга түбин хүнүүд, Хадун гараа харбайгыт! Жагсахан манай эргэнүүд, Жабхалангайгар шармгыт! Нейтрон, водород бомбоноо Нютаг дайдаа ариулаха, Дайнта ракэтэ, монгоноо Дабаан үлгэлдэл халхалта Бата дорюун найдантай Баатар сарганай би, Хэнэлэн харюусаха хабатай Хэдхы хүсэннай саг, Галбархы үлэгтэй саг, Найдан жэлэй сасаа — Дорюун май, шамдаа Дору дохин байнаба даа.

ROBIN ГУД... нэй эмтэн э-политичиндэй юм. Зүгөөр эстер засааршье ороноуу хандаа хүдэр ширин байн мональяна герон Австралин тээн залуушуу-бадалан... д байгууудай модие зэй салсууоёр хй карин оронд эй нээлэ тэд ад сүхэрлэн анбери Харбинд модо отолоо дадааг илэ хабтар хүсэтэ джэрхин байса хариин филлион доллар руулаа мэдэн фирмнүүдүүдые амаа байна. Пон нагаэ тэрнышье оложо ялэн тэрэндэ айлажал байсан наань мунгуд гүүлэн баригдадаг, үлэхээ залуушуба. болонку тэрэ болотор тэрэ заандаа юм эгал ганса нүхэрлин халбар байн уржага ба мэдэ хэлэн бамайгаар алаан эсгэе алаангаалингаа элшэнше хууриар хаахан хууриг суу...

Р. АВИДУЕВАН зураг.

ЭЭРЭЛТЭ БАЙНДЭРӨӨР!

Эрэлтэй түүхэдэ Майн 1 ажалшад иммерализмда эб найрамдалай, демократин болон социализмын түхэлдэ ханалаа нэгдэлгын найндэр болохо тэмдэгтэ. Эгээ турүүшынхэ Майн 1-нэй үнгэрэгдээр 90 долоо. Энэ үдэр бүхь дэлхэй дээрү — томо томо утдтэшыс, тосон нууринуудашые, хүдөө хотонууд — улаан туугуд далбажа, хабарай тунгалаг агаарта ир жабхаланта дунууд, урша лозунууд элдэлэн хадүүр бариха хүдэржэлэн бата гарнуудтай хүшлэй, тарашадан болон үгтэйшүүлэй, дэргалагша-дэлэй этбэй жагсаал зэргэнүүд огсоомор уршаана м. Хаа хаанатгүй, элдэб олон хэлнүүд дээрэ ажл-түдэтэ хандана «үгэдэ агадай пролетаринар, нэгд-лэн булгэтэ буржоготой» гэжэ эрхэтэй бэлдэнэ. Октябрийн социалис революциын илан мандаанш-оо манай орондо Майн 1 бүтээг эрдэй найндэр юм. Турэл Буряд хотоготойн хүн түрэлтэй тэмсэлэй найндэр улаан туугуудай намилзсан доро, энхэй шимжинэн соо эрэдэ. Урин дуган наранай тоо турүүшынхэ дэлбэлүүдые эргэн, хүдэ дүни-гархан ургы сэгсгээр жэргэлэл борхон буржамуу-тын хайхан байрай дугар зэрэлтэтэ хайхан буряд-адалманай Майн 1 эрдэг.

Эрэлтэй түүхэдэ Майн 1 ажалшад иммерализмда эб найрамдалай, демократин болон социализмын түхэлдэ ханалаа нэгдэлгын найндэр болохо тэмдэгтэ. Эгээ турүүшынхэ Майн 1-нэй үнгэрэгдээр 90 долоо. Энэ үдэр бүхь дэлхэй дээрү — томо томо утдтэшыс, тосон нууринуудашые, хүдөө хотонууд — улаан туугуд далбажа, хабарай тунгалаг агаарта ир жабхаланта дунууд, урша лозунууд элдэлэн хадүүр бариха хүдэржэлэн бата гарнуудтай хүшлэй, тарашадан болон үгтэйшүүлэй, дэргалагша-дэлэй этбэй жагсаал зэргэнүүд огсоомор уршаана м. Хаа хаанатгүй, элдэб олон хэлнүүд дээрэ ажл-түдэтэ хандана «үгэдэ агадай пролетаринар, нэгд-лэн булгэтэ буржоготой» гэжэ эрхэтэй бэлдэнэ. Октябрийн социалис революциын илан мандаанш-оо манай орондо Майн 1 бүтээг эрдэй найндэр юм. Турэл Буряд хотоготойн хүн түрэлтэй тэмсэлэй найндэр улаан туугуудай намилзсан доро, энхэй шимжинэн соо эрэдэ. Урин дуган наранай тоо турүүшынхэ дэлбэлүүдые эргэн, хүдэ дүни-гархан ургы сэгсгээр жэргэлэл борхон буржамуу-тын хайхан байрай дугар зэрэлтэтэ хайхан буряд-адалманай Майн 1 эрдэг.

Эрэлтэй түүхэдэ Майн 1 ажалшад иммерализмда эб найрамдалай, демократин болон социализмын түхэлдэ ханалаа нэгдэлгын найндэр болохо тэмдэгтэ. Эгээ турүүшынхэ Майн 1-нэй үнгэрэгдээр 90 долоо. Энэ үдэр бүхь дэлхэй дээрү — томо томо утдтэшыс, тосон нууринуудашые, хүдөө хотонууд — улаан туугуд далбажа, хабарай тунгалаг агаарта ир жабхаланта дунууд, урша лозунууд элдэлэн хадүүр бариха хүдэржэлэн бата гарнуудтай хүшлэй, тарашадан болон үгтэйшүүлэй, дэргалагша-дэлэй этбэй жагсаал зэргэнүүд огсоомор уршаана м. Хаа хаанатгүй, элдэб олон хэлнүүд дээрэ ажл-түдэтэ хандана «үгэдэ агадай пролетаринар, нэгд-лэн булгэтэ буржоготой» гэжэ эрхэтэй бэлдэнэ. Октябрийн социалис революциын илан мандаанш-оо манай орондо Майн 1 бүтээг эрдэй найндэр юм. Турэл Буряд хотоготойн хүн түрэлтэй тэмсэлэй найндэр улаан туугуудай намилзсан доро, энхэй шимжинэн соо эрэдэ. Урин дуган наранай тоо турүүшынхэ дэлбэлүүдые эргэн, хүдэ дүни-гархан ургы сэгсгээр жэргэлэл борхон буржамуу-тын хайхан байрай дугар зэрэлтэтэ хайхан буряд-адалманай Майн 1 эрдэг.

Улаан-Удын Ленинэй орденго локомотив-вагон заабарилгын, авиационно заводудай ажалшадтай 125 була шонэ, 135-дахн сэриин гэртэ байра абажа, энэ жэлэй Майн 1-нэй найндэрые утугана байна. Арбадахы табан жэлэй өхиһээ хойшо Улаан-Удэдэмнай дүн хамта 300 мянган дүрбэлжэн метр талматай 20 мянган хэлэг гэр байра ашаглалгада үттэбэ. Улаан-Удын пассажирска автотранспортна 3-дахи предприятин коллектив байгша оной эмхнээ хойшо габшайгаар ажал-лэнэ. Нэгдэхэ кварталайнга тусбтэ дэ-бэринуудые сум бэлүүлхэингээ түлөө тус коллектив республикын Хундэлэй са-барта бэсгэдэнэ юм. Мүнөө тус предприятин коллектив апрель һерынга тусб 101 процент дүргэ. Тинхэдэ 20 жоолошоо дүбингаа табан жэ-лэй даэбэринуудые болзорноон урид бэ-луулбэ.

Ленинэй орденго мяха-консервын комбинатад ажалшад Майн 1-нэй найндэ-рыс мүн э ажалтай бэлгүүдгээр ут-гажа байнабай. Комбинатад коллектив В. И. Ленинэй ойн байрай жэлэй турүү-шын кварталда дэлгэрэн социалис му-рысөөнэй дүнгөөр городей дээс хоолой

АЖАЛАЙ БЭЛЭГҮҮД

предприятнуудай дундааа эрхилжээ. КПСС-эй Улаан-Удын горкомой болон арадай депутадуудай городей Советэй дамжуулын Улаан тууга хүрөө юм. Комбинатад 17 бригада, 158 хүдэл-мэршэн табан жэлэйгээр даабири бол-зорноон урид дүргэжэ шадна. Улаан-Удын М. И. Калининэй нэрэмж-тэ локомотивна депогай коллектив байгша оншье Ленинскэ забшадай ажалда, жэл болохо зорилготойгоор, эршэтгээр ажаллажа, нээдхи кварталайнга тусбэ ажалтатгайаар бэлүүлхэингээ түлөө республикын Хундэлэй сабарта бэл-жээбэ. Мун КПСС-эй обкомой болон респу-бликын Министруудай Советэй, КПСС-эй Улаан-Удын горкомой ба сорсоведэй дам-жуулын Улаан туугуудаар шагнадан, СССР-эй Зам харилсаанай министртын хоёрдох мунгэн шонда хүртэлэн байна. Мүнөө депогай коллектив апрель һеры-нга даабаринуудые хоо үлүүлэн дүргэ-жээ.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй УКАЗ БУРЯДАЙ АССР-эй АРАДАЙ ГЭГЭЭРЭЛЭЙ ХУДАЛМЭРИЛЭШЭДТЭ «РСФСР-эй БУРГУУЛИН ГАБЬЯТА БАГША» ГЭЭХН ХУНДЭТЭЙ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ Арадай гэгээрэлэй хэрэгтэ аша габыятай байнанын түлөө «РСФСР-эй бургуулин габыята багша» гэжэн хундэтэ нэрэ зэргэ олгохо. Гармаева Мария Чирпювнада — Хурамханай рай-онй Гагарин юрэнхы эрдэмэй дунда бургуулин багша. Калининна Мария Фоминичнада — Пусиноэберг хотын юрэнхы эрдэмэй хойрдои дунда бургуулин бу-расал-хүмүүглгын худалмэриин талар директорэй ордошо. Нестина Нина Основнада — Хорнин районий Хорнин юрэнхы эрдэмэй нэгдэхэ дунда бургуулин багша. Огнева Ольга Сергеевнада — Баргжанай районий Баргжанай юрэнхы эрдэмэй дунда бургуулин багша. Снеговая Хана Васильевнада — Бурядай АССР-эй Гөгээрэлэй министртын бургуулинудай танагай ин-спектор. Цыдемилов Макар Дамдиновичта — Сэлэнгын рай-онй Дзобэнай эхин бургуулин багша. Чубаров Николай Афанасевичта — арадай депута-дуудай Улаан-Удын городей Советэй гүсэдэхэе ком-итэй арадай гэгээрэлэй танагыс дагша. РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлгэшэ М. ЯСНОВ. РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарй Х. НЕШКОВ. Москва, 1980 оной апрелин 29.

АШАНАЙ ОНГОСО ХОЛБОГДОБО 1980 оной апрелин 29-дэ Москвагай сагаар 11 час 0,9 минутада «Прогресс-9» гэжэ ашаанай автомат транспортна онгосо замбуу-линой жоолодогдог «Са-лют-6» — «Союз-35» ком-плетстой залгалдан холбо-годо. Замбуулиной комплексын экипажай гэшүүд — нүхэд Попов ба Рюмин замбуу-линой апаратуудай бзе бө-дэ дүтэлсэжэ, залгалдан холболдолгыс адалан хина-жа байгаа. Телеметрическэ мэдээсэ-лэй ба экипажай гэшүүдэй элнхэнэй ёшоор, «Салют-6» гэжэ станцин, «Союз-35» гэжэ онгосын ба «Про-гресс-9» гэжэ ашаанай онгос-ын түхээрэлгэнүүд найнаар хүдэлнэ. Космонавтууд Леонид Поповой ба Валерий Рюми-нэй бзе найн.

агуу барилд... урмдгой харьядан урдаха... шатаа байгалийн үзэсгэлэн... эрхэндээ эрхтэй болхон...

МАНДАЖА БАЙ, МАНАЙ МАЙ!

ПУБЛИЦИСТИКЭ

риулагддаг ажал Советскэ Союзай Коммунист партиин, Совет правительствын гадаад болон дотоодын политикын гол удхын байхан заанда гэжэ мүнөө омогорхон мэдүүлжэ байһанхай эли. Тимээхэ энээнэй ашаар аяар 35 жэлэй туршдаа дайнай утаагар бүрхөгдөөгүй тэнгэр дор Совет оройн, социалист хани нэгэдэлтэ оронуудай арадууд ажаһууна, алдарт ажал хэрэгүүдэ эрхилжэ, коммунизм байгуулаха замдаа эхэ-эхэ амжалтануудые туйлана гэшэ.

Социалист Буряад оройн хүдөө ажайг баһал хурдан түргэнөөр хөгжжэ байна. 1940 ондо тарилгын бүхэ талмай 134 мянган гектар байһан хаа, 1979 ондо 838,9 мянган гектарта хүргэгдэн байха юм. Хүдөө ажайгн хөгжэлтэдэ номологдон капиталына мүнгэн

лексууд баригдажа, ашаглалгада тушаалаа. Манай нэгэнэй урда табан жэлэнгээ дабаринуудые апрелин 22 болотор дургэжн түдөө дэлхэйн мурьсуудын нилээн урагшаа үйлдэжэ гэжэ тэмдэглэжэ. Жэшээхэдэ, республиканын 5000 гаран хүдэлмэришд болон таршаад, 450 гаран халаанай, мастерска уагштуудтай, бригаднуудай коллективүүд мүнөө үедэ 1981 оной тоосоогоор ажаллажа байна.

Улаан-Удын прибор бүтээлгэн, шэлэй, судна бүтээлгэн, Тимоний цементын заводуудай, нарин сэбн комбинатай, «Нижнеангарск-трансстрой» трестын 575-дахи барилга-хабаралтын лезидын, Улаан-Удын районийн гэхэй үхсэ-бэрлгэн «Южный» комплексын, Бэрхүүр районийн «Победа», Здын районийн «60 лет Октября» колхозуудай коллективүүд тус мурьсуудан оймд шалгарна гэжэ омогорхон тэмдэглэжэ хэрэгтэй. Хүдэлмэришд Т. Федоров, Г. Галушеская, РСФСР-эй Верхов-

лаа нэгэдэлгын уласхоорондын үдэрэй һайндэрлэгдэжэ байхадан, энэ тэмсэлынь дамжэжэ, туна хүргэжөөр бэлэн байһана мэдүүл хангалда гаранбад, олоной һанал нэгэдэлгын агуууэхэ хүсэ мэдэрнэбди. Эб найрамдал, Ажал Май! Гүн удхатай, һайхан үгүнүүд, Дарлалга, мүлжэлгэдэ, эрхэ сүлөө хангалда эсэргүү тэмсэлэй хүсэтэ охин соогур мүнделхэн үгүнүүд... Манай социалист хани нэгэдэлэй хүжэн һалбарха үедэ бодото бөлэлээ олоһон үгүнүүд... Зүгөөр дэлхэйн бүхэ түбүнүүдтэ дарлалга, мүлжэлгэ доро зовожо, тулжна байһан аха дүүнэр, хүдэлмэришд болон таршаад тухайгаа бырмартал.

«СЭЛЭНГЭ МҮРЭНИИЕ УРУУДАН...» Монгол дуу, хүгжэмэй үдэрнүүдэ Улаан-Удэд үнэгэрлэжэ бүлэг хүгжэмшэдэй, дуушадый дунда Монгол оройн суута дуушан, МНР-эй арадай артист Цэвэгжин Пүрэдорж эрлэсэн байһа үнэгшадтэй дуулагдана юм. 1951 ондо Берлиндэ зөрлөгдөн Залуушуулай болон студентнэй бүхэдэлхэн фестивалда энэ дууша үхөөдөө хэн, 1955 ондо дуу, хүгжэм шуудалха Пүрэдорж Советскэ Союз элэгдэжэ бэлэй. Свердловск хотодо Уралай консерваториодо профессор А. Новиковий класс-та хурама 5 жэлэй туршдаа дуу, хүгжэмэй нуусые шуудалха.

ЖАЛААР ЭРЭЭГДЭХЭН ҮХЭСЭЛ

Урмын хэһэн ажалда эльгэ зүрхөөрөө дуржа шадаха гэшэ эрхилхэн ямаршэ хэрэгэй эхин шата болдог. Эзэннээ бүхэ юумэн сүм дүлддэдэг байһанын эли ааб даа. Би мүнөө эхэнэрэй гадар хубсаһа эсхэгшээр хүдэлнэб. Һарадаа хоёр зуу ша-хуу захил абажа бүтээхэ ёһотойбди. Мүнгөөр боло-ходоо, 5000 түхэригэй хубса-һаа өжө худалдаха улгата-тайбди. Энэмай даншы ба-га даабарн бэшэ даа. Яаха-дааб гэхэдэ, минн эсхэдэг бригадада 9 басагад, ехэн-хүдээ комсомол-залуушууд ажаллаа. Тус бригадын бри-гадар Наташа Кокочева өөрөө комсомолка, ехэ орол-досотой бэрхэ өбдөлшөн юм. Эдээнгээ ажалдаа оролдо-сотойгоорин, турим журам һайтайгаарин гэхэ гү даа, зүгөөр би өөршөө таван жэл-эй түсэбтэ дабаринуудые нёдондо дүүргэжэ, мүнөө 1981 оной апрель нарын тоосоо-гоор хүдэлнэб. Тинхэдэ мүн-өө жэлэй түрүүшн квартал-тай түсэб 155 процент дүүр-гэгдэб гэхэ гү, али 12750 түхэригэй хубсаһа өжө худ-алдан байһабди. Ингэжэ би-дэ агуу багша В. И. Лени-нэй түрэн үдэрыс нэрэтэй түрэтэйгөөр уттан байһабди.

УРМА БАЯРТАЙБ

Өөрынгөө хэһэн ажалда эльгэ зүрхөөрөө дуржа шадаха гэшэ эрхилхэн ямаршэ хэрэгэй эхин шата болдог. Эзэннээ бүхэ юумэн сүм дүлддэдэг байһанын эли ааб даа. Би мүнөө эхэнэрэй гадар хубсаһа эсхэгшээр хүдэлнэб. Һарадаа хоёр зуу ша-хуу захил абажа бүтээхэ ёһотойбди. Мүнгөөр боло-ходоо, 5000 түхэригэй хубса-һаа өжө худалдаха улгата-тайбди. Энэмай даншы ба-га даабарн бэшэ даа. Яаха-дааб гэхэдэ, минн эсхэдэг бригадада 9 басагад, ехэн-хүдээ комсомол-залуушууд ажаллаа. Тус бригадын бри-гадар Наташа Кокочева өөрөө комсомолка, ехэ орол-досотой бэрхэ өбдөлшөн юм. Эдээнгээ ажалдаа оролдо-сотойгоорин, турим журам һайтайгаарин гэхэ гү даа, зүгөөр би өөршөө таван жэл-эй түсэбтэ дабаринуудые нёдондо дүүргэжэ, мүнөө 1981 оной апрель нарын тоосоо-гоор хүдэлнэб. Тинхэдэ мүн-өө жэлэй түрүүшн кварта-тай түсэб 155 процент дүүр-гэгдэб гэхэ гү, али 12750 түхэригэй хубсаһа өжө худ-алдан байһабди. Ингэжэ би-дэ агуу багша В. И. Лени-нэй түрэн үдэрыс нэрэтэй түрэтэйгөөр уттан байһабди.

«ХАНОЙ ХОТОДОМ ДУУЛДАХАДАЛ ГЭХЭЛ...»

Б АМБУК модоной нэгшис-сэ һалбаран урдагдэ нам-жаа талнууд, эдээнхэн шаргал салаагаа долгуйл-һан барайгай таряалан, уданшгүй тандаа бусажа эрхэжэ... Эзэнэ турүүшнхэй эндэ эхнэгээр хүхэ оторогтой һайхашан харааб, эзэрэг дош-хон горхотой шолгошон ур-дахы шаанаб, тунсагаг ун-һан амсажа, хүхэ шадал нэмээб. Эндэ инаг дурэн ту-хай турүүшнхэй дууе эхэ-гооб. Эндэ харин булмта-рагшадие үзэн ядажа, шэ-рүүн хатуу байдаануудын эрхн ёһор бүхэжэ, эрхэ сү-мдэй түлөө тэмсэлдэ улаан шүһаа адхалсааб. Нангин тоонто газарин, эб найрамдал, эрхэ сүлөө гэзшэ ёһотой жаргал байна даа гэжэ дахинаа гүнзэгшөөр бо-домжолоб. Эндэ, совет орой-до ажаһуудаа, модөөрөө харанаа, зүрхөөр мэдэр-гээс эдэхэйгээрэ туг бол-гон, дээрэ урэн ажаһабди. Майн 1-ной үдэр Улаан-Удын туг талмайгаар үетэн мүхэд-тэе жабхалант жагсаалаа алхалаа, олон үндэй яла-танһаа бүрхдэһэн совет ху-нүүдтэй һанала нэгдэхэнээ ойлоноб. Эзэл энэ үедэ Чи-кисти тэмсэлшэбди, Афани-станай патристуудые, аба эсээнэрэйний хатуу зори-гоор мүнхэжэн, һууржажа ямаршэ байсанай урда һүз-дөөрэй Ханой хотодо Байе-лай эрхэлэ амариалнаб. Кремлин оройдо алтаран яарһан табан хушун тэм-сэлэй улаан дүлөөр үсгалзан бадарһар лэ! Үдэр бүри хөгжэн уржаа, эрдэм болбосоролой, оюун-гээрэй өрбөл өдэ тэгуулэн баян дэлгэр Буряад орондо гүн-бан жэл соо байха зуураа үн-сэхэ, хүндэмилэн хүн ху-нүүдтэй танилхан ханилааб, бэ-лэй шаабарта ажал хүдэлмэ-ринь үр дүнгүүдые омогорхон гайхааб. Ухаан бодоло, зор-иг шадала элсүүлэн, ажа-байдала зохион байшуула-гдай шуужан энэ нотата үр жэмэг, талха тарган на-дан урсган, газарай гүн өгөр-лөн шулуу нүүрэн атбажа айлажабди. Ингэ ажалта эхэ-тэй тайлан байдалаа эли-тэй ха юм! Аха зах нэгдэхынөө дэм-жэлгын, туһалгаанын ашаар бидэнэр, Улаан-Удын инду-

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.

триально-педагогическа тех-никумдэ һуралсадаг ветнам студентэр ород хэлэндэ һу-раабди, барилгаушанай мэрэ-жэлэй ноусануудые шуды-лаабди. Эндэ олоһон эрдэмэ бодото дээрэн хэрэгжэжэ, һандаргагадан хото, һуури-нуудта бодхолохон тула хамсыгаа шуун орохобди. За-рнуудта барилгаушанаар, нү-гөөдүүлмай тусхай һуруули-нуудта үйлдэбэрин һурал-салмай мастернуудаар хүдэл-жэ. Башнаарнай, һурган ху-мүүжүүлгэһэндэ А. С. Калашни-кова, Т. О. Зубова, техникумэй директор В. И. Воронин, ор-логшон Т. Н. Машко гэши-дэй энэрхэн энгэрлэгшээр хандагшын, эхэ эсгэгшэ-най өвгөрэй һанала табла-гын мартага алдт! Угшынэ һаа, суг һурадаг Сергей Со-рокин, Вова Симакин гэши-дэй анкарал эхэтгэгшэр һу-ралсадагмай туһалдагшын тоо һайшаалтай. Нарин сэбнн комбинатай, авиационно за-водой залуу хуульчларшэд-тэй шөф ёһоной нягта харил-са халбоон байгуулагданхай. Нүүрэй үедэ эдээр Вьетна-май Коммунист партиин бай-

тай холбоотой. Ансара ба Ени-сей, Сэлэнгэ ба Үдэ гол мур-нууд урэн талаар нэмжэн урдахада, андхи эзар дай-дын асари эхэ хүсы бөөдэ ишгээн абананай... Хүдэтэ гидроэлектростанцинуудай ху-уэн, шууянда дашуурхада, холоһор эрбн тэбхэйлэн бай-шануудые харахада, гэртэ бусааб, эзэл шимэ станци, хотонуудые барилсан бодхоло-сотох. Тимшэ даа, үхэлые илажа гаранан баатарлыг Вьетнамай сэргэшн хубүүд хахасаган дээрэ түрл болон Улаан-Үдэдэ, номин хүхэ үһан да-лайдо доро дохин хэлээл. Байсалай үһан һудал-данмай бүлгэнэй халуун шу-һанда өрбөлөн урдажа, до-лин алдэ оройдон нэгдэжэ-най дугуйлахада эзэ һэн-шэ. Баартай, жаргал, эб най-рамдал, дуран тухай дуула-һан догшинүүд... ..Байгалай долгной урасгал аялга Бата найдамтай Ханой хотодом дуудалдаг гэхэл. Нгуен Дык Мань, Вьетнамай пост.

«ОЛИМПИАДА-80» УРЯАЛНА

Хүн зоний һуудал бадлай эрлэтнүүдые түгсэд ханга-ха зорилготойгоор республиканын түб Улаан-Үдэ хото-доннай 1972 ондо гарай бэлэгэй завод ашагладан юм. Тус завод шуган зүйлүүдые, болонхолой продукци үйл-дэбэрин гаргадаг тула Москва болой Олимпын наа-рдай Эмхидхэй комитетэй захилуудые дүүргэжэ эхил-кээр үншэй. Эзэ захилуудай хэр эрэг дүргэдэжэ бай-һанаар һонирхоо, заводой директор Николай Жамболо-вич Шадуровтай уулзаабди. Тэрэнэй үгэһэн харюунууд доро толигдобо. Асуудал: Танай заводой коллектив «Олимпиада-80» гэгшн тамгатайгар продукци хээсэний гаргажа байнаб? Харюу: Бүхэ дэлхэйн спортсменүүд Москвагай Олимпын наадаанда бэлдэжэ эхилдээр бүришэ үншэй гэжэ мэдээ-жэ. Видэнэр тэдэндэл ал-ляар «Олимпиада-80-да» ха-баада боложо, түрүүшн ажил абанаар 2 жэл шахуу болобоһди. Энэ шул манай коллективые ехэтэ байрлуу-лаа, урмашуулаа бэлэй. Манай инженерүүд, мо-дельерүүд, уран зураашад ба дээрэ гарай нарин дарха-шуул энэ хэрэгтэ эдэхэ-тэйгээр оролсоно, өөршөө һанамжа дурадхануудые оруулаа, эскиз зурагуудые, модельнуудые бэлдэжэ һэн. Эдэнь Москвада баталагда-

гартанай бүтээһэн зүйлнүүд үндэрөөр сэргэгдэдэг, олон үндэй яланган дунда һон-ирхол үхсэхэ байдаг. Тинх-нээл бидэ нимэ эхэ найда-барид хүртэһэн байнабди. Асуудал: Москвагай Олим-пиадад ямар аргаар бэлэгү-дые эльгээхэтэйб? Харюу: Бүхэдөө 11 зүйлэй продукци Олимпиадада ду-радхалда. «Саяан», «Са-гаан» гэжэ нэрлэгдэн мүн-гэн хутаганууд, зохилоноор шэмгэли тобогдон «Эр-дэм» гэжэ гаван, «Баяр» гэ-жэ нэрлэгдэн ашуур гаан-һан хоёр, Олимпын наада-нуй һүлдэ тэмдэгтэй фар-тууд, эхэнэрнүүдэй хэдэ хэд-дэй гоёлтонууд, ямар хэд-дэн Олимпын баабгайхан-най дурсгэй брелетүүд тэ-дэнэй тооло ороно. Мүнгэн хутагануудай гадар өрбөл-тэ дээрэн «Олимпиада-80» гэ-жэ үгүнүүд нилдэгдэнхэй бай-ха. Эзэ бүхэ захилуудые эрх-им шнартайгаар бүтээ-хын түлөө үнэн эсхэгдээхэ оролдонобди. Заводойнай дүй дуршлэйтэй, бэрхэ ура-шуул Г. И. Бардамов, К. С. Балдакишин, А. В. Нима-ев, В. И. Попов болон бусад

Улаан-Удын уран һайханай ба гарай бэлэгэй заводой коллектив Москвада болох Олимпын наадаануудта ха-баада олоһон тоото гурн түрэн түлөөлгшд болон спортсменүүдтэ өөһөндөгшөө гурн бүтээлүүдые дурадхаха юм. Гэхэтэй хамта, тус заводой бүтээһэн уран һайханай зүйл-нүүдые манай оройн олоһон хото гороудай магазинууд соо хаража болохот. Олимпын наадаан һүлдэ тэмдэг-тэй нимэ эгэ уран бүтээлгын энэ фото-зураг дээрэ ха-руулагдаа. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: гарай бэлэгэй заводой модельер Л. И. Харяникова гоёор шэмгэлгэдэн ашуур харуулажа бай-на. Н. ДРИГЕНОВЭИ фото.

эдэ зүйлнүүдые бүтээжэ хэ-рэгтэ илангаа эдэхитэйгээр хабадана. Асуудал: «Олимпиада-80» тухай та ямар һанамжа бо-долтой байнаба, Николай Жамболович? Харюу: Уласхоорондын Олимпын комитетдэй шинд-хэрин хаа хаангай дүүргэ-дэхэ ёһотой. Эхэ оройной нарин нилсэл то Москва дэлхэйн бүхэ спортсменууд-ыгтан абахаар бэлэн ха-юм. Тэдэнэй хани халуун ор-шон байдалда мурьсуе эрх-э байдал олгохо тухайдаа «Олимпиада-80-най» Эмхид-хэй комитет һаяхан мэдээ-жэ һэн. США-гай спортсменуудэе Москвагай Олимпиадада эль-гээхэүйд гэгшэ эб найрам-далда харша, бүдүүнэй поли-тике дэлхэйн хүн зон, бү-хы совет арад, тэрэ тоодо манай заводийше коллек-тив эхэтэ буруушаана, шоо үзэжэ, шобто харана. Спортсын һайндэр боло-хон ёһооро боложо ганэ хүн зүрхнөө этгэгдэн, энэ талаар манай һанал хү-сэл түрүү үедэ бодолтой хү-нүүдэй һанал бодолтой нэгэн адал...

Б. ГЫЛЫКОНАЙ тухай кор...

Е. БАЙРБИЛКТИУЕВА, Улаан-Удын районийн «Завети Ильича» совхозой агроном.

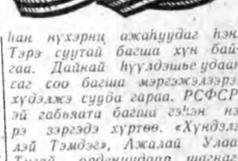
ЗҮРХЭНДЭ ҮЛЭНЭН САРААНУУД

(ФРОНТОВИГАЙ ДУРДАЛГАНАА)

Баатарай улаан хуралсагуй, Ямарын хүнд дайны бархнаа соо дуурааг нүдмис энэ цаатын эхэнд аадор шигээр аахирноо ха юм. Дээрхиин фашистын гарина унахан үнэн нүхэд, эз эсгээ, шиг нүхэр, хайрата хуусгад, галааданан гэр буусаяа наан дурдан гажара бишу. Нимэ ушарай боомо байдаа, хүн бүхэн байраа зосоогоо хажуу, хүн зүгэлдэй, хайрата нүхэрэйнь хуураа гашуудаа хүнээдхэн хуураадахаа оролдон байгаа бишу.

Хадим, тэднэй гүлээр залуулан шарайнууд ханадажа, хажуудан зэрлэж байхан шиги тодо байха юм. Гэлтэсүй тулалдан байхадан хуусгай бишу. Эхэ ороноо хамгалын Агууехэ дайн 20 миллион хүншмэй абаанын бишу. Дайнда хабаруудан фронтвик арга, зур, янган хайрата нүхэтээс хэтдээ халсан, нүүлгэсэн замда арч холбаргаа мордохуажа, милангаа абан дохижа, байнгана харуунаа абаха нээгэж тулалданайа зэрлэжэ тикарилаа үздэн байха.

АМГАЛАН ТАЙБАН АЖАЛУУХА-ЖАРГАЛ

Совет засагай түрүүшн жэлүүдээ хошоо ланай ажаллан арад амгалан тайбан ажалууехэ хүсэжэ, социализм харуул хайхан замаар урагнаа дабижаа явна. Нүүдэл байдалтай байхан бүрэдүүднэ хууриг тохоннууда тухинээ, соёл боло-босортой болоо байла. Тынээжэ бай-тарнай Германай фашистууд совет түрэндэнэй дайсаар оржо, энэ амгалан байдалын харага мучайсаар эбдэ энэ.

Совет сэрэгсид Эхэ ороноогоо газар дээрнээ фашистууде наманханаа гадна, Европын олохон оронүүднэ фашизмын дар-далдаха сүлжээ, амгалан тайбан бай-дал тогтоохон гэсэн. Тэрэ гэлээр олон жил үнээрээ, Тэрэ үеин хуураа наһаные оно-до, амаралтаа, пенсид саранхайда. Гу-шан тайбан жэлэй хуусаада дайнай шулые

үзэнгүй, амгалан тайбанаар ажлуудда. Тэд империалист хархис хүснүүд байса жүрөөдэжэ, хара наана гаранаар лэ-бана. Тынээжэ дайнай шулые гаржа, а-галан байдалаа аринжаа гэжэ байдаг гэжэ уршаартай хэрэ болон. Дай-да эсэрлүү тэмцэ ажуулаагүй на, дай-дээр энэ амгалан байдал сахиа бар-тэй. Энэниэ хүн бүхэн олохо, энэ на-ган хэрэгтэ хубилтаа оруулалжаа бай-гшотой. Нилэл наана хүсэлтээр хуу-раа Лубсанатаа хонгулан нидондо жэлэ 2000 тухэриг мүнэ эб найрамдалаа жэлэ оруулаа гээдэ. Энэ манай хубила хүн түр-рэтэнэй жаргалаа ерээдүйн түлээ тэмц-дэ туна нэвэрнэ болохо ёготой гэжэ хуби-ло, урчтайше, оморгоорлохые ба-дас.

М. МУНГУЕВ
ажалай ветеран.

БУСАНГУЙ АРГАМГУЙ

— Удаан хонуулаа нүхэсөөбди,
Ороноо хамтадаа хамгаалабди,
Унэн хайрата шаймагаа,
Өөрингөө Буряадаа уриним

Байгалийн тунгалагы гайхаш,
Басагадгийн сээрмэ тархаш!
— Ургамал таримал баялиг,
Украина алтан нотагана,
Дуун наадан сэнгилэ,
Дуулин баян колхозоо,
Энэ дайнда мордоо нэм,
Эз, эсгэм үдэшөө нэм,
Түрүн хүгжэнэй гэрэм,
Туулушан дээрэмшэн галдаа гэдэг,
Ашта хайрата бүлим,
Алууршан фашистан будаа гэдэг,
Бүлэм сэдхэлдэм ханагана,
Бусам нидэндэм харагана,
Орохо гэрэнгэ шатаанше наа,
Угтахэ бүлнгөө үгшые наа,
Эхэ ороноор уужамше наа,
Инаг нүхэдөөр олонше наа,
Буурап сэсгэнгэ тулалтада,
Бусаншегүй аргамгүй.

Тэрэ баар жаргал асархан маргадшадгүй илалта үгтэ, даанаар суушан табан жэлэ бо-лонобо. Нааа болон шонги юндэ ханададаг ба? Дууриг жаргалаа, амгалан хуураа олохо, он жэлэй ошонги үлхөөрөшөө өбгөрнөгү хаб-ни даа.

Дайнай талмайда шонга ту-лалдан соо хамта абажа, нээ-лэ полкынхид болонин, ани-дэ мэндэ үлэжэ, гэр бүлэ-дөө, нотагаа бусажа ерээшэ-лэ үлэ олон бэлэ. Дайн ту-лалдан соо жэл, нара, нээ-шые үдэр, нээшые тулал-данайа зэрлэжэ жойан фронтвик нүхэринэ — эх-нинешые зүрхэндэ олоди ой-ро байха юм. Тэд фронтвик нүхэтээс уулашанан. Унэн зүрхнөөн байраа хуураада-ха. Гушан табан жэлэй са-наа гудсаар ширра, мяхри-хые бархизалыс хууэр — сар-раара хамжаа, шонголын насандай алхан нүхэрин, хорхойдо хорхой, буура са-наа толгойтой, уришалай ширтай үбэн болохой ир-банын энсэхилэн харагдажа байха юм. Гангал нидэндэм тэрэ замдаа. Бинше байла тинжэ. Улашаной байдал, дайнда аниды бусахан нүхэ-лэ. Хуурунай ашанарые тэ-бэрнэжэ баруулаа. Гур-бадахэ үе болохо үега устан оморхойдо. Аадарха на-нонда амгалан саг соо Эхэ ороноогоо, үрэ бэснэгэ а-карал үрэмжэ дээрэ унча-риш, эбсэгэй, үгэн зөлөншэ эдлэжэ нүүхэйа эхэ жаргал оюн байх гэснэ? Фронт-вик нүхэднэй дайнай нүүдэ түрэн хуураа мичи нүхэд болохой.

Энэ дээрнэй нүхэднэ үега нээшые нүхэднөө үдэ нээшые үрэн, үрэн харанам. Нээшые нүхэднөө үдэ нээшые үрэн, үрэн харанам. Нээшые нүхэднөө үдэ нээшые үрэн, үрэн харанам.

Энэ документүүд — манай хойто үедэ хэрэгтэй юм. Манай олон жэлэй дайн соо, тулалданай талмай дээрэ сугалаадагана нумэн ха юм. Эднине согооложо эхил-жэ шухала.

Урдам стол дээрэ хор-дуулан хабиса соо фронтвик нүхэднэй биншээ, фронт дээрэ ябадаа биншээ яба-нан үбэр бүрэн тэмдэглэ-лэ (дайнай үедэ сугалаан хабиса саран, биншүү, фо-то, стегнүүд согоолодо-хой) зэрлэн хэбтэн. Эд-нине үрэн, үрэн харанам. Нээшые нүхэднөө үдэ нээшые үрэн, үрэн харанам.

Энэ документүүд — манай хойто үедэ хэрэгтэй юм. Манай олон жэлэй дайн соо, тулалданай талмай дээрэ сугалаадагана нумэн ха юм. Эднине согооложо эхил-жэ шухала.

Эб найрамдал дэлхэй дээрэ мануулаа зорилгы манай Советскэ Союзай Комму-нис партиин шата дамжуулан шадмар сээрэ бэлүүлэ үүсхэл толгойлохо — абадгын найшан урчашаар байдаг. Л. И. Брежневэй гүнзгэс үд-хата үеэ, дурдхалнууд бид-нэй, үбэр фронтвикуудай, ху-сэл, сэдхэл ханган, манай найдла болонхой аша.

Амгалан байдал ходооо оршо!
Ариун наран хэтэдэ мандаг!
Цокто НОМТОВ,
уран зохиолшо,
Социалист Ажалай Герой.

Ютаг нютагай Понин

УЛААН ТУГ БАРЮУЛАГДАБА

Улаан-Удын почтамын худалмэрилгэшэд урма баяртай. Юуб гэхэдэ, байгаа оной түрүүшн квартал дундээр тус коллектив ажалдаа эрхим амжалта туйлаа гэжэ элрүүдэдэ бишу. Ажалшадый наалаа нэгдэлгэн улахоорондын найдэрэй урлахана тус коллективтэ КПСС-эй Бу-ряадай обкомой, Минист-рүүдэй Советдэй, облпроф-содэй, ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулган Улаан туг барюулагдаба. Партийн обко-

мой инструктор М. И. Ман-хоев энэ амаршалгын үгэ хэлээ.

Республикын хэлхээ хол-боной предприятиунудай дунда дэлгэрэн социалист мурсыендэ илажа гарабан почтамын коллективтэй худалмэрилгэшэд түрүүшн худалмэриг эхилээд бүтээс эхтэ ажаллаара шалгара. Энэ хадаа ажалдаа түрүү олол арга хэлхээ, хэлхээ холбоной худалмэрийн ша-нар хайжарууланай үрэ дүн мүн гэжэ тоболлоотой.

Б. БАЙНОВ.

ЭДИРШҮҮД—БАЙГААЛИН ХАНИНАР

Италтын аллейдэ үлэр, улангир, үшөөн модод хуулагдажа харуулагдаха юм. Улаан-Удын эдир нату-ралистуудай станциин дэ-рэдэ худалдаг кружугуудай түшүн бүхэн модо хуула-га, ургуулаа худалмэригдэ хабаадалсаха. Гадна элдэб

сортын сээсүүд, онсолбол, петуний, георгина, астра гэх мэтэ таригдаха юм. Да-манска арал дээрэ баатарай үхэлээр улаан комсомолд Никрала Петровто бодохо-дон хуушгэртэ дэрдэ үн-тэ бүрин сээсүүд урган халбархал. Дулаан оронхо

Харанх жалга —
Тайгын оёрто
Хабар үшөөл эрээгүй шонги.

Харяалан урдаан
Горхойно эрбэдэ
Харана гүт —
Саха мурьба...

Э. БРЮХАНЕНКЫН
фото-этнод.

«СПОРТЛОТОНУУДАЙ ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД»

«49-нөө 6-нөө тааха» ба «36-наа 5-нөө тааха» спортло-тундай апрелин 26-да үнэгэр-дэн 17-дох тиражай дун-гууде Спортна лотерин глава управленеи согсолбо.

«49-нөө 6-нөө тааха спорт-лото». 1-дхи шүүбэри: зургаа ба табат-нэгэ номеруудые хэншые таабагүй. Табан номер (20 карточка) таанан хүнүүд — 2667 тухэриг, дүрбт-нэгэ но-мер (55 карточка) таагшад — 79 тухэриг, дүрбэн номер (1081 карточка) таанан хүнүүд 54 тухэриг, гурбан номер (21930 карточка) таагшад — 3 тухэриг абаха байна.

2-дох шүүбэри: зургаа ба табат-нэгэ номеруудые хэншые таабагүй. Табан номер (18 карточка) таагшад — 1469 тухэриг, дүрбт-нэгэ номер (18 карточка) таанан хүнүүд 91 тухэриг, дүрбэн номер (470 кар-точка) таагшад 66 тухэриг, гурбан номер (9928 карточка) таанан хүнүүд 3 тухэриг абаха.

«36-наа 5-нөө тааха спорт-лото». 1-дхи шүүбэри: табан номер (9 карточка) таагшад — 7886 тухэриг, дүрбэн номер (630 карточка) таанан хүнүүд — 173 тухэриг, гурбан номер (21855 карточка) таагшад — 8 тухэриг абаха байна.

2-дох шүүбэри: табан номер (4 карточка) таагшад — 10000 тухэриг абаха байна.

«Дружба» кинотеатра — Майн 1-2-ой үдэр «Отец и сын» гэжэн хор сернтэй уран байхалыг 12.18 ч, 10 мин., 21 часнаа харуулагдаха. «Почти брат...» гэжэн фильм 15 ч, 10 минутаа. «Новые приключения капитана Врунгеля» — 10 часнаа.

«Октябрь» кинотеатра — Майн найдэрнүүд «Утренний обход» гэжэн уран байхалтай шизэ фильм 10.30 мин., 13 ч, 20 мин., 18 ч, 10 минутаа. «За луги фронта» гэжэн хор сернтэй фильм 15 ч., 20 ч, 20 минутаа харуулагдаха.

«Архан» кинотеатра — Майн 1-нэй үдэр «Меня зовут Кирилл» 19 ч., 21 часнаа; үгүгэдэ зургуудай «Орленок» гэжэн фильм — 17 часнаа; «Кините в радости» гэжэ фильм — 19 ч., 21 минутаа.

«Орленок» — 17 часнаа харуулагдаха юм.

«Прогресс» кинотеатра Улаан залдан — мүнөө үдэр «По следу востелина» гэжэн фильм 10 ч., 14 ч., 16 ч., 18 ч., 20 ч., 21 ч., 50 минуттаа харуулагдаха. Ногон залдан — «Утренний обход» гэжэ фильм 10 ч., 14 ч., 16 ч., 18 ч., 20 ч., 21 ч. минуттаа харжа болон.

«Эрдэм» кинотеатра — Майн 1 — 2-ой үдэр «Мой первый друг» гэжэн кинофильм 9 ч. 40 мин., «20 мин., 12 ч. 50 мин., 14 ч. 20 минутаа харуулагдаха. «Мой ласковый, нежный зверь» гэжэн кинофильм 50 мин., 18 ч., 20 минутаа харала болон.

Тэрэшлэн «Байгал», «Восток» кинотеатруудай «Ровно» нэрэмжэтэ, барилгашад клубуудта, ТЭРЭ авиацинон, судна-бүтээгчн, хиринис залуудай, орон эсэмбэй, мяха-консервын комбинаудай клуб, Сорлондута найдэрнүүдэй үедэ баяр зугаа, хатар дан болохо, уран байханы кинофильмүүд харуулагдаха.

«Дружба» кинотеатра — Майн 1-2-ой үдэр «Отец и сын» гэжэн хор сернтэй уран байхалыг 12.18 ч, 10 мин., 21 часнаа харуулагдаха. «Почти брат...» гэжэн фильм 15 ч, 10 минутаа. «Новые приключения капитана Врунгеля» — 10 часнаа.

«Октябрь» кинотеатра — Майн найдэрнүүд «Утренний обход» гэжэн уран байхалтай шизэ фильм 10.30 мин., 13 ч, 20 мин., 18 ч, 10 минутаа. «За луги фронта» гэжэн хор сернтэй фильм 15 ч., 20 ч, 20 минутаа харуулагдаха.

«Архан» кинотеатра — Майн 1-нэй үдэр «Меня зовут Кирилл» 19 ч., 21 часнаа; үгүгэдэ зургуудай «Орленок» гэжэн фильм — 17 часнаа; «Кините в радости» гэжэ фильм — 19 ч., 21 минутаа.

«Орленок» — 17 часнаа харуулагдаха юм.

«Прогресс» кинотеатра Улаан залдан — мүнөө үдэр «По следу востелина» гэжэн фильм 10 ч., 14 ч., 16 ч., 18 ч., 20 ч., 21 ч., 50 минуттаа харуулагдаха. Ногон залдан — «Утренний обход» гэжэ фильм 10 ч., 14 ч., 16 ч., 18 ч., 20 ч., 21 ч. минуттаа харжа болон.

«Эрдэм» кинотеатра — Майн 1 — 2-ой үдэр «Мой первый друг» гэжэн кинофильм 9 ч. 40 мин., «20 мин., 12 ч. 50 мин., 14 ч. 20 минутаа харуулагдаха. «Мой ласковый, нежный зверь» гэжэн кинофильм 50 мин., 18 ч., 20 минутаа харала болон.

СЭНИХР ЭКРАН

ЧЕТВЕРГ, МАЙН 1 — АЖАЛШАДАН НАЛАА НЭГЭДЭЛГЫН УЛАСХООРОНДЫН ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА
Москва, 7.55 — Дамжуулгын программа, 8.00 — «Время», 8.40 — «Утро твоё, Москва!» — телевизионно баримтат фильм, 9.00 — «Стихи и рассказы» — БАН-ай барилгашад тухай телевизионно баримтат фильм.

Улаан-Удэ, 9.30 — «Тэрэ сагта тэдэ 200-гаад байгаа» — телеочерк, 9.50 — Хүр-жэм, 10.00 — Улаан-Удэ хотын ажалшад Советүүдэй талман дээрэ болон Майн 1-нэй жаргала, 13.00 — Хүр-жэмтэ забарлалта,

Москва, 14.00 — «СССР-эй аравдугай хатар ба дуунууд», 14.45 — Москва. Улаан талмай, Майн 1-нэй найдэртэ зориулагдан дамжуулаа. (Интервидени) (Нүүдэрнэй — пионерүүдэй найдэртэ концерт), 17.10 — «Эб найрамдал, ажал, уран шүлэгүүд», 17.45 — Найдэртэ «Сэнхир галхан», 20.30 — «Майн 1-нэй үдэр найдэрлэлгэ тухай репортаж», 21.30 — «13 ступеней», 22.30 — Бална хатар гүдэхэдхэдэй уласхоорондын конкурсад илагшад хатарна.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА
Москва, 9.30 — «Волшебная вальс», «Рассказ о том, как дети пришли в театр», СССР-эй арадай артист С. В. Образцовоой хүтэлбэригдэ гүрэнэй түбэй куклауудай театрай фильм-концерт, 10.35 — Хоккей-тээр СССР-эй чемпионат. ЦСКА — «Спартак», 11.05 — «Мүнөөдэр — түб дэлхэйдэ», 12.30 — «Человек с ружьем» — уран байхалтай фильм.

ТАСС · АПН

ХИЛЫН СААНАНАА

ТҮБИ ДЭЛХЭЙ МАЙН НЭГЭНИЭ БАЙНДЭРЛЭХӨӨР БЭЛДЭНЭ

Байгша ондо бүмбэрэг дэлхэй ажалшад Майн Нэгэниэ эб найрамдалай, капиталист монополинуудай абуулгануудта эсэргүү тэмцэлээ шангадхын, уласхоорондын шахардуу байдалье улаан түгшүрлэтэй болгохо талаар шэгүдүлгэдэн империалист үгсөөнүүдые буруу нүхэрхын түлөө тэмсэлдэ нэгдэлдэ бэхжүүлгын урда дор тэмдэглэжэ юм.

ПРАГА. Энэ жэлэй Майн Нэгэниэ найдэрнэе капиталист монополинуудай абуулгануудта эсэргүү тэмсэлдэ тэмдэглэжэ шухала гэжэ Профсоюзудай бүхэдхэлэн федерацийн Майн Нэгэндэ зориулаха абан мэдүүдтэ дотор хэлэгдэнэ. Эдэ абуулгануудын нитын ажабайдалдаа, тэрэ тодоо спортод, Советскэ Союзда аүрүү харша.

ПАРИЖДАХИ УУЛЗАЛГА
ПАРИЖ. Мүнөө үедэ эб найрамдалда дуратай, демократическа бүхэ хүснүүдэй хамтын абуулгануудай шухала хэрэгтэй болоод байхан үедэ эб найрамдалай ба буу зэбсэгүүдые хураахын түлөө Европын коммунист болон худалмэришэнэй партинуудай уулзалга үнэгэрэгдэжэ гэжэ Европо түбин коммунистуудай хуралдаандаа хабардагшад тэмдэглэжэ.

Гавана. Ажалшад Уласхоорондын баналаа нэгдэлгын үдэрнэ найдэрлэхэ национальна эмхидхэлэй комисси энэ байгуулагдаа. Гаванадахи Революциин талмай дээрэ болохо Майн Нэгэниэ митингдэ нислэл хотын хүн зон, бүхэ ороной ажалшадый делегацинууд хабардаха юм гээд мэдэсэгдэнэ.

Тэрэн дээрэ кубинкид революцинон суртал нургаала да үнэн сэхэ байханаа харуулаха. Сүлөөтэ арал шадар Холбоото Штадуудай үнэгэрэхэ тусбэлжэ байхан эсэргэй буралсалые эрид бууруушажа байханаа мэдүүрэнэ.

Афганска революци хадга уласхоорондын эхэ уда ханартай үлэ хэрэг болонго гээд энэ тарагдан мэдүүдэ дотор заагдана.

Афганска революци хадга уласхоорондын эхэ уда ханартай үлэ хэрэг болонго гээд энэ тарагдан мэдүүдэ дотор заагдана.

Афганска революци хуураа ДРА-да ажалшад аша туhada социально-экономи-цэнэй партиан Политбюрогой гэгшүн, ЦК-гай секретарь А. Верболян, Болгарин Компартиин делегацие толгойлогшо А. Лялов, Мальтин коммунистуудай түлөөлгөшэ П. Аджуэ, Кипрай Ажалшан Арадай түрүү үлэртэй партиин (АКЭЛ) генеральна секретариин орлогшо А. Фантис, КПФ-гай ЦК-гай Политбюрогой гэгшүн, ЦК-гай секретариадый гэгшүн Э. Кивимяни, Чехословакия Компартиин ЦК-гай Президиумай гэгшүн, ЦК-гай секретарь В. Билжк гэгшад коммунистуудай хуралдаан дээрэ үгэ хэлэгдэхэ, СИПА-гай зохиолхыа бүлгөөрхид буу зэбсэг бүтэн гаргалгы дэргэжэжэ, шахардуу байдалье улам түгшүрлэтэй болгохо байна гэжэ тэмдэглэжэ. Нимэ оршон байдалда коммунистууд найн наанааа бүхэ хүнүүдтэ хаадажа, эб найрамдалтай түлөө тэмсэлдэ хүсөө нэгдүүдхыен уряална.

АЛДАРТА ОЙ

ПРАГА. Гитлерскэ фашизмнаа сүлөөлгэдөөр 35 жэлэй ойе Чехословакиян томо хотонуудай нэгэн — Брногой хүн зон найдэрлэбэ.

КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумай гэгшүн, Чехоскэ Социалист Республикын правительствын Түрүүлгөшэ П. Корчак хотын олонинтын байрай суглаан дээрэ үгэ хэлэгдэхэ, Брногой хүн зон, бүхэ чехословак арад фашизмын дарлалта мүлжэлгэнэе орионимнай үлэ-дөөлөн, социализмын илалта тээшэ зам нааэн Советскэ Союз болон тэрэнэй армид баяр басжалан зүрх сэдхэхэлдэ хадагалаа ябадаг юм гэжэ тэрэ тэмдэглэжэ.

М А Н А Й
АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД,
ИНДЕКС: 670600

г. УЛААН-УДЭ, ул. ЛЕНИНА, 35, редактор — 2.54.54, приемная — 2.54.93, зам. редактора — 2.68.08, зам. редактора — 2.62.62, отв. секретарь — 2.50.52, секретариат — 2.66.76, отдель: партийной жизни — 2.60.91, пропаганда — 2.56.23, промышленности и строительства — 2.61.35, сельского хозяйства — 2.64.36, 2.63.86, советского строительства и быта — 2.60.58, культуры и спорта — 2.60.21, информация — 2.34.05, перевод — 2.54.93, писем и селькоров — 2.67.81, корректорская — 2.35.95, машинное бюро — 2.57.63, фотолаборатория — 2.33.61, отдел объявлений — 2.65.54.

Республиканская типография (осуществляет издание газеты «Буряд Унэн» и деловую издательскую полиграфию в своем торговле).
Н-11502 Заказ № 102. Индекс 5601